

Psychische problematiek bij kinderen en jongeren

De zorg voor psychische en sociale problemen bij kinderen staat sterk in de belangstelling. Door de veranderingen in financiering en organisatie van zorg wordt er veel van de huisartsen(praktijk) verwacht. Er is echter weinig bekend over hoe vaak jeugdigen zich bij huisartsen melden met psychische en sociale problemen, en hoe vaak zij andere hulpverleners inschakelen.

Huisartsenpraktijk Thermion in Lent is een academische registratiepraktijk met ongeveer 7500 patiënten waar alle klachten, problemen en ziekten systematisch gecodeerd worden. Voor de periode juli 2012 tot juli 2013 analyseerden wij alle codes van psychische en sociale problematiek, inclusief moeheid en prikkelbaarheid bij kinderen van 0-18 jaar ($n = 1860$) die in dat jaar ten minste één contact met de praktijk hadden ((telefonisch) consult, visite, medicatievoorschrift, overleg of ontvangen correspondentie). Daarnaast bekeken we alle verwijzingen die aan deze episodes waren gekoppeld.

VÓÓRKOMEN PSYCHISCHE PROBLEMATIEK

Van alle ingeschreven kinderen had 19% psychische, sociale of leerproblemen [webtabel]. Kinderen van vijf tot negen jaar meldden zich het meest. Deze kinderen kwamen vooral met spraak-taalproblematiek, leerproblemen en zorgen omtrent hun gedrag in bredere zin. Opvallend was het verschil tussen jongens en meisjes. Jongens hadden vaker aandachtsproblemen (4:1) en spraak-taalproblemen (3:2), meisjes vaker moeheid (3:7) en angst (2:3). Angststoornissen behoren volgens Ormel tot de meestvoorkomende psychische stoornissen bij kinderen en jongeren in de open populatie.¹ Opmerkelijk was dat kinderen in onze registratie zich niet frequent meldden vanwege angst [webtabel].

VERWIJZEN VAN PATIËNTEN

Van de kinderen die tijdens het registratiejaar bij de huisarts kwamen voor sociale of psychische problemen werd ruim 38% in dat jaar één of meerdere keren verwezen. Meestal verwees de huisarts naar een psycholoog binnen de eerste lijn,

naar een logopedist of naar een psycholoog in de tweede lijn. Een veel kleiner deel (6,3%) werd verwezen naar de kinder- en jeugdpsychiatrie, vooral vanwege kenmerken van autismespectrumproblematiek. Specifieke leerproblemen (ICPC P24) waren het vaakst reden voor verwijzing, vooral spraak-taalproblemen van logopedische aard. De huisarts verwees meer dan de helft van de kinderen met deze problemen, vooral naar logopedie. Kinderen bij wie zorgen bestonden omtrent hun gedrag, kinderen met AD(H)D-symptomen of klachten van autismespectrumproblematiek werden ook frequent verwezen. We zagen dat de huisarts patiënten met kenmerken van aandachtsproblematiek voornamelijk verwijst naar een eerste- of tweedelijnspsycholoog. Kinderen met autismespectrumproblematiek werden in deze praktijk daarentegen juist naar de kinderpsychiatrie verwezen [tabel]. Wanneer er zorgen waren over het gedrag van een kind verwees de huisarts meestal naar een eerstelijnspsycholoog.

CONCLUSIE

Bijna een vijfde van alle jeugdigen gaat naar de huisarts met psychische, gedragsmatige, communicatieve of sociale problemen. De huisarts werkt vaak samen met andere disciplines, waaronder de kinderpsychiatrie. Hoewel door de veranderende GGZ-zorg deze samenwerking aan verandering onderhevig is, onderstreept dit de centrale rol van de huisartsen(praktijk) in signalering, behandeling en verwijzing van deze problematiek. ■

LITERATUUR

- Ormel J, Raven D, Van Oort F, Hartman CA, Reijnevelds SA, Veenstra R, et al. Mental health in Dutch adolescents: a TRAILS report on prevalence, severity, age of onset, continuity and co-morbidity of DSM disorders. *Psychol Med* 2014;doi:10.1017/S0033291714001469.

Tabel Spectrumverwijzingen per indicatie (n totaal = 158)

	Totaal (n)	eerstelijns- psycholoog (n)	tweedelijns- psycholoog (n)	GGZ (n)	kinder psychiatrie (n)	kindergenees- kunde* (n)	specialistische instelling** (n)	logopedie (n)	cesartherapie (n)
AD(H)D	20	8	7	2	2	0	1	0	0
Autismespectrumproblematiek	16	4	3	2	6	1	0	0	0
Stemmingsklachten	12	7	3	2	0	0	0	0	0
Angstklachten	15	9	3	2	0	0	0	0	1
Spraak-taal/ logopedisch	27	2	0	0	0	0	2	23	0
Zorgen omtrent gedrag	21	12	2	1	2	2	2	0	0
Totaal aantal verwezen patiënten	158	68	23	11	10	8	5	26	2

*onder andere ziekenhuizen, kindergeneeskunde. **onder andere expertisecentra.